

แนวทางการประพันธ์เพลงเดี่ยวโอลาว 2 ชั้น ในวงปี่พาทย์ไม้แข็งของคุณครูฐิระพล น้อยนิตย์

O Lao 2nd Chan Song Solo Composition Method in Piphat Ensemble

by Master Thiraphon Noinit.

พิชญ์ บุญศรีอนันต์

Pitsanu Boonsrianan

อาจารย์ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Lecturer from the College of Music Mahasarakham University

Corresponding Author Email: jothaimusic1972@gmail.com

Received: 6 November 2020

Revised: 24 January 2021

Accepted: 28 January 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีแนวทางการประพันธ์เพลงเดี่ยวโอลาว 2 ชั้น ในวงปี่พาทย์ไม้แข็งของคุณครูฐิระพล น้อยนิตย์ เป็นการวิจัยที่ใช้วิธีวิทยาทางการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลภาคสนามผ่านการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ณ ศูนย์การเรียนรู้วัดส้มเกลี้ยง โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลบางคูเวียง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี และสถานที่ต่าง ๆ เพื่อศึกษาแนวทางการประพันธ์ทางเดี่ยวรอบวงในอัตรา 2 ชั้นของเพลงโอลาว ได้เก็บข้อมูลเสียงและภาพเคลื่อนไหวเผยแพร่ในสื่อออนไลน์ (ยูทูบ) ผลวิจัยพบว่า การประพันธ์ทางเดี่ยวรอบวงเพลงโอลาวอัตราจังหวะ 2 ชั้น ที่ใช้ในการบรรเลงเพลงโอลาว เถา พบว่า แนวคิดของคุณครูฐิระพล น้อยนิตย์ ได้ประพันธ์ทางเดี่ยวเพลงโอลาวอัตราจังหวะ 2 ชั้น ในปี พ.ศ.2539 ไว้ในแต่ละเครื่องมือ หรือที่เรียกว่าการบรรเลงเดี่ยวรอบวงและมีการประพันธ์ทำนองเชื่อมระหว่างการบรรเลงเดี่ยวที่เรียกว่า “ทำนองสะพานเชื่อม” ระหว่างเครื่องมือ การบรรเลงเดี่ยวแต่ละเครื่องดนตรีจะมีความอิสระในการดำเนินทำนองโดยใช้หลักการของเพลงที่ใช้หน้าทับสองไม้ (ลาว) กำกับจังหวะ และมีการผสมผสานโครงสร้างในรูปแบบของเพลงเดี่ยว “ลาวแพน” ที่มีสำเนียงลาวแบบเดียวกับเพลงโอลาว จนเกิดเป็นทางเดี่ยวรอบวงของเพลงโอลาวในอัตราจังหวะ 2 ชั้น ที่สอดคล้องกับโครงสร้างของลูกตกเสียงหลักในทางฆ้องวงใหญ่ที่มีเสียง ลา, ซอล, มี และเสียง เร ตามลำดับ ทำให้เป็นเพลงที่มีความไพเราะแฝงด้วยความคมคายในทางดนตรีไทยอย่างมีเอกลักษณ์

คำสำคัญ: การประพันธ์, ทางเดี่ยว 2 ชั้น, เพลงโอลาว

Abstract

The purposes of this research study a solo compositional approach in the solo song ‘O Lao 2nd Chan’ composed for Piphat Mai Khaeng (hard mallet percussion ensemble) by Master Thiraphon Noinit. The research methodology is derived from textbooks, historical documents, and field data collection through participant observation at Wat Som Klaing Learning Center under the Royal Development Projects located in Bang Khu Wiang, Bang Kruai District, Nonthaburi Province and other locations. This research is a study of the compositional method of each instrument in solo style in the 2nd Chan (medium tempo) section of the song ‘O Lao Tao’, Piphat Mai Khaeng ensemble performance of which can be viewed on YouTube the research found that was: The results of the research are as follows: Master Thiraphon Noinit gave each instrument the freedom to follow the melody by using the rhythmic principle of Sorng Mai drum rhythmic pattern or Nathap Sorng Mai in the musical form known as Phleng Thayoi blended with the pattern of the song ‘Lao Phaen’,

which uses the same Lao Samniang (accent or melodic style) as 'O Lao'. He combined the two into a unique solo style in 2nd Chan and there's a transition melody as a bridge-bridge between the instruments, which corresponded to the structure of the Luk Tok (basic melody) of khong Wong Yai (large gong circle) that renders their important core notes on la, so, mi and re (A, G, E, and D) respectively. This has resulted in a very beautiful and unique melody in the Thang (way or idiom) of traditional Thai music.

Keywords: Composition, 2nd Chan (2nd Variations) cadenza, O Lao Song

บทนำ

ดนตรีไทย เป็นดนตรีที่มีหน้าที่ทั้งในฐานะดนตรีประกอบพิธีกรรม (Ceremonial Music) ตามความเชื่อทางศาสนา โดยเฉพาะศาสนาพุทธและความเชื่อประเพณีไทยที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา เช่น วงปี่พาทย์นางหงส์หรือวงปี่พาทย์มอญที่ใช้บรรเลงในงานอวมงคล วงปี่พาทย์ไม้แข็งประเภทวงปี่พาทย์พิธีที่ใช้ในงานมงคลต่างๆ หรือ วงเครื่องสายและวงมโหรีที่มักใช้ในงานมงคลสมรส แล้วนั้น (มนตรี ตราโมท, 2540, น.44) สำหรับวงดนตรีไทยที่ใช้ในการพระราชพิธีหรืองานพิธีกรรมทางศาสนา เป็นดนตรีที่มักมีข้อกำหนดเรื่องการบรรเลงค่อนข้างเป็นกฎเป็นเกณฑ์ เช่น งานเฉลิมพระมหามณเฑียร ดังตัวอย่างพิธีกรรมในพระราชพงศาวดาร “เสด็จออกพระที่นั่งอนันตสมาคม ทรงถวายเทียนชนวนแก่พระบวรวงศ์เธอ กรมหมื่นบวรรั้งสิริยศพันธุ์ ทรงจุดเทียนไชยประโคม ปี่พาทย์ กลองแขก แตรสังข์ ฉิ่งไชย บัณเฑาะว์ แล้วพระสงฆ์ 4 รูปตั้งสวดท่องภาณพระราชาคณะนั่งปรก 1 ผลัดเปลี่ยนกันจนจบ จบละ 5 รูปจนสำเร็จการพระราชพิธี” (เจ้าพระยาทิพากรวงศ์, 2531, น.70) เนื่องจากกฎเกณฑ์หลายรูปแบบบังคับไว้จึงจะเห็นพัฒนาการการปรับตัวเรื่องการบรรเลงประกอบพิธีไม่มากนัก

ดนตรีไทยยังมีส่วนที่เป็นงานบรรเลงเพลงที่ใช้เพื่อความบันเทิงตามยุคตามสมัย เช่น วงปี่พาทย์เสภาที่ใช้ประชันขันแข่งหรือวงปี่พาทย์ไม้นวมที่ใช้ประกอบการแสดงละครประเภทต่าง ๆ ดนตรีที่กล่าวในส่วนหลังนี้ใช้เพื่อความบันเทิงเป็นวงดนตรีที่มีพัฒนาการเรื่องการปรับตัวของการบรรเลงได้ง่ายกว่า ส่วนใหญ่เกิดจากความนิยมในยุคสมัยต่าง ๆ ทำให้นักดนตรีร่วมกันพัฒนารูปแบบการบรรเลงจนเกิดเป็นภูมิปัญญาสืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง ซึ่งในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจแนวทางการประพันธ์เพลงเดี่ยวรอบวงในอัตราจังหวะ 2 ชั้นเพลงโอลาเวา ถิ่นประวัติความเป็นมาของเพลงโอลาเวา 2 ชั้น และชั้นเดียว เป็นเพลงทำนองเก่าประเภทหน้าทับสองไม้ บรมครูทางดนตรีไทยได้นำทำนองเพลงอัตรา 2 ชั้น มาแต่งขยายทำนองเป็นอัตรา 3 ชั้นเรียบเรียงเป็นเพลงเถา ซึ่งมีการประพันธ์ไว้หลายทาง ประมาณ พ.ศ. 2456 หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ได้ประพันธ์ไว้ทางหนึ่ง จางวางทั่ว พาทยโกศล ได้ประพันธ์ไว้ทางหนึ่ง พระยาเสนาะดุริยางค์ (แช่ม สุนทรวาทิน) ได้ประพันธ์ไว้ทางหนึ่ง และครูเพชร จรรย์นาญ ได้ประพันธ์ไว้อีกทางหนึ่ง ซึ่งในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้นำทำนองเพลงโอลาเวา ถิ่นของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) มาศึกษาวิธีการและแนวทางกระบวนการจากคุณครูอิสระพล น้อยนิธย์ ซึ่งท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ในการทำวงดนตรีไทย โดยเฉพาะปี่พาทย์ไม้แข็งและท่านยังเป็นผู้ก่อตั้งวงดนตรีไทยมีชื่อว่า “เมรี” ในปี พ.ศ. 2531 ท่านมีผลงานจากการประพันธ์ที่ผ่านมาต่าง ๆ เช่น เพลงโหมโรงเสภา, เพลงสามชั้น, เพลงเถา, เพลงเดี่ยว, เพลงระบำ, เพลงภาษา, ลูกหมด, ลูกบท, เพลงสร้างสรรค์, การผูกเพลงเรื่องนางหงส์ และเพลงละครเรื่อง พระมหาชนก เป็นต้น

ดังนั้น ด้วยแนวทางเพลงโอลาเวา ถิ่นของคุณครูอิสระพล น้อยนิธย์ ท่านได้ประพันธ์ทางเดี่ยวรอบวงในอัตราจังหวะ 2 ชั้นไว้ด้วย คุณครูอิสระพล น้อยนิธย์ ท่านเป็นครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ปัจจุบันดำรงตำแหน่งข้าราชการบำนาญ และผู้เชี่ยวชาญในวิทยาลัยนาฏศิลป์ งานวิจัยนี้ได้้นำข้อค้นพบและนำมาเป็นแนวทางการส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาทางด้านดนตรีไทย ซึ่งเป็นแนวทางพัฒนาการถ่ายทอดดนตรีไทย เป็นประโยชน์ต่อการเรียน

การสอนดนตรีไทยในระดับอุดมศึกษาต่อไป และเป็นแนวทางพัฒนาดนตรีไทยวงปี่พาทย์ไม้แข็งในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวทางการประพันธ์ทางเดี่ยวรอบวงในอัตราจังหวะ 2 ชั้น ของเพลงโอลาว เถา ของคุณครูจิระพล น้อยนิตย์

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ จำนวน 15 คน ประกอบด้วย กลุ่มนักดนตรีที่เข้าร่วมการปรับปรุง ผู้อำนวยการเพลง (ผู้ปรับปรุง) คุณครูจิระพล น้อยนิตย์ และหัวหน้าศูนย์การเรียนรู้ นายอนันตชัย แมมรา
2. เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ที่ไม่มีโครงสร้าง (Non-structure Interview) และแบบสังเกต (Observation form)
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ (Document Research) อาทิ หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ งานวิจัย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นต้น
4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงเนื้อหา (Content Analysis) หลังจากผู้วิจัยรวบรวมเอกสารตำรา และเก็บข้อมูลต่าง ๆ จากการไปภาคสนามแล้วนั้น ได้นำข้อมูลที่ได้รับมาทำการจัดแจงหมวดหมู่ ซึ่งมีขั้นตอน 1) การรวบรวมข้อมูลเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ ของสำนักวิทยบริการ ณ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงานฯ ในเว็บไซต์ต่าง ๆ 2) ข้อมูลภาคสนาม คือการสัมภาษณ์ (Interview) และการสังเกตการณ์ (Observation)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการประพันธ์เพลงเดี่ยวโอลาว 2 ชั้น ในวงปี่พาทย์ไม้แข็งของคุณครูจิระพล น้อยนิตย์ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. เพลงโอลาวเป็นเพลงท่อนเดียวที่มีเกี่ยวเปลี่ยน ซึ่งสามารถบรรเลงในแนวที่เร็วมาตั้งแต่เริ่มต้นท่อนเพลง เป็นการบรรเลงดนตรีไทยแบบเน้นจังหวะให้หนักแน่นกระฉับกระเฉงหรือบรรเลงแบบเริ่มต้นท่อนเพลงเพิ่มความเร็วในลักษณะของความเหมาะสมของวงปี่พาทย์ไม้แข็งทันทีก็ได้ ขึ้นอยู่กับนักดนตรี แต่ถ้านักดนตรีไม่สามารถบรรเลงได้ก็ไม่ควรจะบรรเลงในลักษณะดังที่กล่าวมา และแสดงว่าเพลงสูงกว่าฝีมือของนักดนตรีเพราะครูโบราณกาลได้กำหนดได้ทำไว้แล้ว เพลงในตระกูลหน้าทับปรบไก่เป็นลักษณะของความเคร่งครัดมีสลับ รับ รอง ส่ง เมื่อเข้าใจแนวทางการบรรเลงแล้วก็สามารถนำเอาวิธีการไปบรรเลงในเพลง ประเภทหน้าทับ “สองไม้” ต่อไปได้ ซึ่งเพลงในตระกูลสองไม้ เป็นแบบทำนองเพลง ที่มีความยาว ความสั้นและความเร็วแบบอิสระตามขนบจารีตของวัฒนธรรมการบรรเลงดนตรีไทย

2. แนวคิดของคุณครูจิระพล น้อยนิตย์ ในการประพันธ์ทางเดี่ยว 2 ชั้นรอบวงในการปรับปรุงเพลงโอลาว เถา เนื่องจากดนตรีเป็นปัญญาของคนคนหนึ่งที่รับหลักวิชาจากคิตบรรพชน แล้วนำมาแสดงเป็นตัวตนของตัวเอง คุณครูจิระพล น้อยนิตย์ ท่านได้สร้างสรรค์ผลงานไว้มากมาย ทำให้ผู้คนรู้จัก แนวคิดของคุณครูจิระพล น้อยนิตย์ สำหรับรูปแบบในการบรรเลงเดี่ยว มี 2 ตระกูล คือ ตระกูลปรบไก่และตระกูลสองไม้ ในตระกูลสองไม้ ซึ่งมี 4 บทเพลง คือ ลาวแพน, กราวโน, ทอยยเดี่ยว และเข็ดนอก เพลงเดี่ยวหลักโดยส่วนใหญ่จะเป็นเพลงเดี่ยว 3 ชั้น นอกจากบางเพลงที่มีการบรรเลงแบบการบรรเลงเดี่ยว ครบ 3 อัตราจังหวะ หรือที่เรียกว่า “เดี่ยวเถา” เพลงเดี่ยวในตระกูลสองไม้นั้น เป็นทำนองแบบลูกโยนอิสระ สามารถจะบรรเลงแบบอิสระในทำนองเพลงและ

ลูกตก แต่ขึ้นอยู่ในโครงสร้างบันไดเสียงของลูกโยนนั่นๆ และโดยลักษณะปกติทั่วไปจะเป็นการบรรเลงหมู่หรือพร้อมกันจะไม่มีกรบรรเลงเดี่ยวรอบวง ในอัตราจังหวะ 2 ชั้น ณ เวลปัจจุบันเริ่มมีผู้สนใจมากขึ้นกับการบรรเลงลักษณะนี้ เพลงโอลาว เถา บรรเลงเดี่ยว 2 ชั้นรอบวง โดยใช้หรือยืมโครงสร้างของเพลงเดี่ยว “ลาวแพน” มาใช้ในการประพันธ์ทางเดี่ยวเพลงโอลาว 2 ชั้น ในการบรรเลงเดี่ยวรอบวงทุกเครื่องมือ การบรรเลงเดี่ยวทุกเครื่องมือในเพลงโอลาว 2 ชั้น และบรรเลงต่อจากการบรรเลงหมู่ในอัตราจังหวะ 2 ชั้น โดยยึดทำนองหลักของทำนองห้องวงใหญ่เป็นหลัก และผู้วิจัยได้วิเคราะห์แยกทำนองลูกตกของการประพันธ์ทางเดี่ยวของแต่ละเครื่องดนตรีต่างๆในวงปี่พาทย์ไม่แจ้ง ได้ดังต่อไปนี้

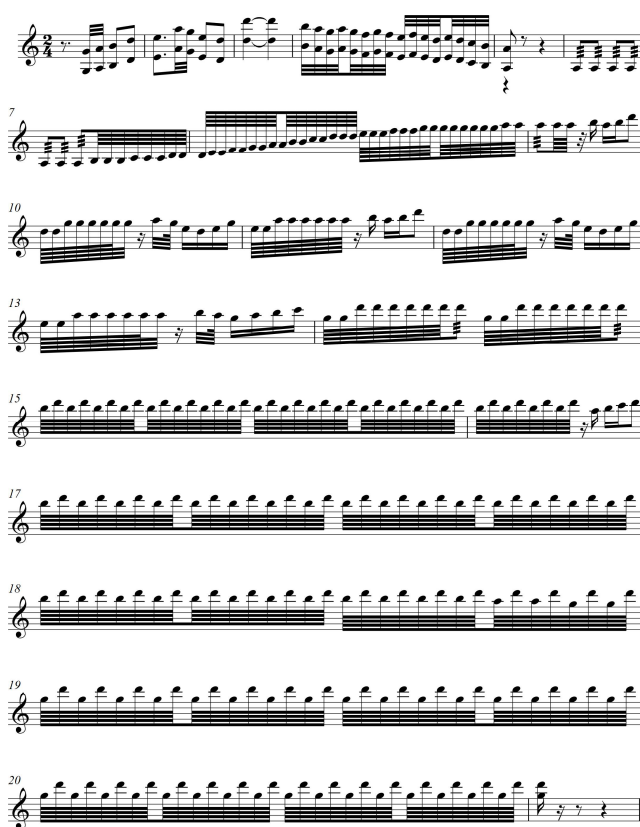
ทำนองลูกตก เสียง ลา (ลูกโยน) ไปหาพรรคเพลงเสียง ซอล

ทางเดี่ยวปีโน

ทางเดี่ยวระนาดเอก

ทางเดี่ยวฆ้องวงใหญ่

ทางเดี่ยวฆ้องวงเล็ก

ทางเดี่ยวระนาดทุ้ม

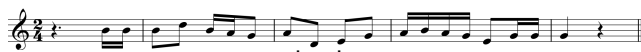
ทำนองหลักลูกตก เสียง ซอล

ทางเดี่ยวปีใน (1)

ทางเดี่ยวปีใน (2)

ทางเดี่ยวปีใน (3)

ทางเดี่ยวระนาดเอก

ทางเดี่ยวฆ้องวงใหญ่

ทางเดี่ยวฆ้องวงเล็ก (1)

ทางเดี่ยวฆ้องวงเล็ก (2)

ทางเดี่ยวระนาดทุ้ม (1)

ทางเดี่ยวระนาดทุ้ม (2)

ทำนองหลักลูกตก เสียง มี (1)

ทำนองหลักลูกตก เสียง มี (2)

ทำนองหลักลูกตก เสียง มี (3)

ทำนองหลักลูกตก เสียง มี (4)

ทางเดี่ยวปีใน (1)

ทางเดี่ยวปีใน (2)

ทางเดี่ยวปีใน (3)

ทางเดี่ยวปีใน (4)

ทางเดี่ยวปีใน (5)

ทางเดี่ยวระนาดเอก (1)

ทางเดี่ยวระนาดเอก (2)

ทางเดี่ยวระนาดเอก (3)

ทางเดี่ยวระนาดเอก (4)

ทางเดี่ยวระนาดเอก (5)

ทางเดี่ยวระนาดเอก (6)

ทางเดี่ยวระนาดเอก (7)

ทางเดี่ยวระนาดเอก (8)

ทางเดี่ยวระนาดเอก (9)

ทางเดี่ยวระนาดเอก (10)

ทางเดี่ยวระนาดเอก (11)

ทางเดี่ยวระนาดเอก (12)

ทางเดี่ยวระนาดเอก (13)

ทางเดี่ยวฆ้องวงใหญ่ (1)

ทางเดี่ยวฆ้องวงใหญ่ (2)

ทางเดี่ยวฆ้องวงใหญ่ (3)

ทางเดี่ยวฆ้องวงเล็ก (1)

ทางเดี่ยวฆ้องวงเล็ก (2)

ทางเดี่ยวฆ้องวงเล็ก (3)

ทางเดี่ยวฆ้องวงเล็ก (4)

ทางเดี่ยวฆ้องวงเล็ก (5)

ทางเดี่ยวระนาดทุ้ม (1)

ทางเดี่ยวระนาดทุ้ม (2)

ทางเดี่ยวระนาดทุ้ม (3)

ทางเดี่ยวระนาดทุ้ม (4)

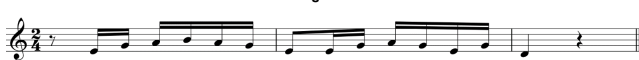
ทางเดี่ยวระนาดทุ้ม (5)

ทางเดี่ยวระนาดทุ้ม (6)

ทำนองหลักลูกตก เสียง เร

ทางเดี่ยวปี่ใน

ทางเดี่ยวระนาดเอก

ทางเดี่ยวฆ้องวงใหญ่

ทางเดี่ยวฆ้องวงเล็ก

ทางเดี่ยวระนาดทุ้ม

การประพันธ์ทำนองสะพานเชื่อมจากทำนองหลัก

ทำนองหลัก

ทำนองหลักโครงสร้างเดิมที่ปรับเป็นทำนองสร้อย เพื่อการสวมและร้องในเพลงโอลาเวา

ทำนองสะพานเชื่อม ทำนอง “สะพานเชื่อม” ประพันธ์โดยคุณครูฐิระพล น้อยนิิตย์ ซึ่งขยายจากทำนองหลัก โดยให้เป็นทำนองเชื่อมในการบรรเลงเดี่ยวแต่ละเครื่องดนตรีและเป็นจุดสังเกตในการฟัง ว่ามีการเปลี่ยนแปลงจากการบรรเลงแบบบรรเลงหมู่เป็นบรรเลงแบบบรรเลงเดี่ยว

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาแนวทางประพันธ์ทางเดี่ยวรอบวงในเพลงโอลาเวา 2 ชั้น ของคุณครูฐิระพล น้อยนิิตย์ ลักษณะของรูปแบบการบรรเลงเดี่ยวนั้นมีด้วยกัน 2 ตระกูล คือ ตระกูลหน้าทับปรบไก่และตระกูลหน้าทับสองไม้ เพลงเดี่ยวหลักโดยส่วนใหญ่จะเป็นเพลงเดี่ยว 3 ชั้น นอกจากบางเพลงที่มีการบรรเลงแบบ “เดี่ยวเถา” รูปแบบของเพลงเดี่ยวในตระกูลหน้าทับสองไม้นั้น เป็นรูปแบบของลูกโยนซึ่งสามารถบรรเลงได้ตามอิสระ แต่ขึ้นอยู่ในโครงสร้างบันไดเสียงของทำนองหลักและกลุ่มเสียงของลูกโยนนั่นๆ โดยยึดทำนองฆ้องวงใหญ่เป็นหลัก การบรรเลงเดี่ยวเพลงโอลาเวา 2 ชั้น คุณครูฐิระพล น้อยนิิตย์ ท่านได้นำหรือยืมโครงสร้างลักษณะของลูกโยนในเพลงเดี่ยว “ลาวแพน” มาสร้างสรรค์ประพันธ์ทำนองแต่ละลูกตกของทำนองหลักในเพลงโอลาเวา 2 ชั้น และท่านได้ประพันธ์ทำนองเชื่อมในการบรรเลงเดี่ยวแต่ละเครื่องมือเพื่อให้เป็นเอกลักษณ์เฉพาะเรียกว่าทำนอง “สะพานเชื่อม” เพื่อให้เป็นจุดสังเกตในการฟังที่แตกต่างจากการบรรเลงหมู่หรือการบรรเลงแบบปกติ

การอภิปรายผล

แนวทางในการประพันธ์ทางเดี่ยวรอบวงในอัตราจังหวะ 2 ชั้น เพลงโอลาเวา ของคุณครูฐิระพล น้อยนิิตย์ พบว่าแนวคิดการสร้างสรรค์ การเรียบเรียง การประพันธ์ในโครงสร้างของทำนองหลักในเพลงโอลาเวา 2 ชั้นนั้น มีลูกตกเสียง ลา, ซอล, มี และเสียง เร ซึ่งคุณครูฐิระพล น้อยนิิตย์ สามารถตกแต่งเรียบเรียงทำนองทางเดี่ยวแต่ละเครื่องดนตรีโดยนำโครงสร้างลักษณะของเพลงเดี่ยว “ลาวแพน” ซึ่งอยู่ในตระกูลหน้าทับสองไม้ (ลาว) ประเภทลูกโยน มาสร้างสรรค์ในการประพันธ์ของการบรรเลงให้มีความไพเราะเฉพาะ เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละเครื่องดนตรีในวงปีพาทย์ไม้แข็ง ทำนองเพลงของแต่ละลูกตกในแต่ละเครื่องดนตรีในวงปีพาทย์นั้นมีความสั้นความยาวไม่เท่ากัน เพราะเนื่องด้วยความอิสระในการบรรเลงของทำนองเพลงประเภทหน้าทับ “สองไม้” ที่สามารถบรรเลงได้

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

1.1 ควรมีการเข้าใจทำนองเพลงในการบรรเลงเดี่ยวโอลาเวา 2 ชั้น ในแต่ละเครื่องมือก่อนการปรับวงเพื่อนำไปในการบรรเลงในโอกาสต่าง ๆ

1.2 ช่วงทำนองในแต่ละบันไดเสียงของลูกโยนนักดนตรีสามารถบรรเลงได้ตามอิสระความคล่องตัว ตามความสามารถของนักดนตรี แต่ให้เหมาะสมตามจารีตขนบของการบรรเลงเพลงในหน้าทับจังหวะ “สองไม้”

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยในลักษณะของเพลงไทยอื่น ๆ ที่มีการประพันธ์สร้างสรรค์ทางเดียวรอบวงในอัตราจังหวะ 2 ชั้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ลุล่วงได้ดี ต้องขอขอบคุณวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ให้ได้รับทุนงานวิจัย ปีงบประมาณเงินรายได้ ปี 2561 ขอขอบพระคุณครูจิระพล น้อยนิธย์ ผู้เชี่ยวชาญข้าราชการบำนาญวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ที่ให้องค์ความรู้ ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับงานวิจัยเล่มนี้ และขอขอบพระคุณครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาดนตรีไทยให้แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด ขอขอบพระคุณ คุณพื่อนันตชัย แมรา ผู้ควบคุมดูแลและหัวหน้าศูนย์การเรียนรู้ วัดส้มเกลี้ยง โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลบางคูเวียง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์สถานที่ เครื่องดนตรีไทยและปรึกษาในการเก็บข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ และตลอดจนอำนวยความสะดวกสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน ขอขอบคุณครอบครัวชาวนักดนตรีในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศ ทุกท่านที่เสียสละเวลามาฝึกซ้อมและรับการปรับวงปี่พาทย์ไม้แข็งในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

เจ้าพระยาทิพากรวงศ์. (2531). *พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 4*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

ณรงค์ชัย ปิฎกัรชต์. (2557). *สารานุกรมเพลงไทย*. นครปฐม: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

นัฐพงศ์ โสวัตร. (2544). *การปรับวงดนตรีไทย*. สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2562, จาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JLC/issue/view/3460>.

ปัญญา รุ่งเรือง. (2546). *ประวัติการดนตรีไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

พูนพิศ อมาตยกุล. (2529). *ดนตรีวิจิตร* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สยามสมัย.

มนตรี ตราโมท. (2507). *ศัพท์สังคีต*. กรุงเทพฯ: ศิวพร.

----- . (2540). *ดุริยางคศาสตร์ไทย: ภาควิชาการ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มติชน.

มานพ วิสุทธิแพทย์. (2533). *ดนตรีไทยวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.

ยุทธนา ฉัพพรรณรัตน์. (2561). *ดนตรีไทยศึกษา: ว่าด้วยการปรับวงดนตรีไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรรธรณ บรรจงศิลป์. (2534). *ความคิดและภูมิปัญญาไทยชุดดุริยางคศิลป์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เรือนแก้ว.